

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

ПОГОДЖЕНО

Ректор

В. о. проректора

з науково-педагогічної роботи

Сергій ОКОВИТИЙ

Наталія ГУК

« 18 » квітня 2024 р.

« 28 » 03 2024 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
за спеціальністю 035 Філологія
(Освітня програма: Освітньо-професійна програма «Українська мова та література»)
(Спеціалізація 035.01 Українська мова та література)

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету української й іноземної філології
та мистецтвознавства
від «19» березня 2024 р., протокол № 9

Голова вченої ради, професор Ірина ПОПОВА

Дніпро-2024

Укладачі програми:

1. Корольова В., завідувачка кафедри української мови;
2. Шаф О., професорка кафедри української літератури

Програма ухвалена на засіданні кафедр:

1. Української мови від «4» березня 2024 р., протокол № 12

Завідувачка кафедри _____ (Валерія КОРОЛЬОВА)
(підпис)

2. Української літератури від «04» березня 2024 р., протокол № 10

Завідувачка кафедри _____ (Наталія ОЛІЙНИК)
(підпис)

та на засіданні науково-методичної ради факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства від «18» березня 2024 р., протокол № 7

Голова _____ (Ірина ШПІТЬКО)
(підпис)

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Фаховий іспит (ФІ) передбачає перевірку здатності вступника до опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результати ФІ зараховуються для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, магістра) вступають на навчання для здобуття ступеня магістра.

Програма фахового іспиту для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю 035 Філологія (Освітня програма – Українська мова та література) містить питання з дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра:

1. Сучасна українська літературна мова:

Розділ 1. Лексика і фразеологія.

Розділ 2. Фонетика і фонологія.

Розділ 3. Морфеміка і словотвір.

Розділ 4. Морфологія.

Розділ 5. Синтаксис.

2. Історія української літератури:

Розділ 6. Давня українська література.

Розділ 7. Українська література I половини XIX століття.

Розділ 8. Українська література II половини XIX століття.

Розділ 9. Українська література кінця XIX – початку XX століття.

Розділ 10. Українська література XX століття.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ОЦІНЮЄТЬСЯ ВСТУПНИК

1. Навчальна дисципліна № 1 «Сучасна українська літературна мова»

Розділ 1. Лексика, фразеологія і лексикографія.

Тема 1. Сучасна українська мова як об'єкт наукового вивчення. Українська літературна мова як унормована й опрацьована форма загальнонаціональної мови; її писемна й усна форми. Літературна мова і діалекти.

Тема 2. Формування української літературної мови на основі середньо-наддніпрянських говорів. Народно-розмовна основа мови творів І.Котляревського.

Тема 3. Роль Т. Шевченка у створенні лексичних, фонетичних і граматичних (морфологічних, синтаксичних) норм української літературної мови.

Тема 4. Слово як лексична одиниця. Лексикологія як лінгвістична дисципліна, її відношення до лексикографії, семасіології та етимології. Слово і поняття.

Тема 5. Слово в лексичній системі сучасної української мови. Основні властивості слова як значущої одиниці мови. Типи лексичних значень слів. Лексичне значення окремого слова. Однозначні слова, слова-терміни, багатозначні слова. Розвиток лексичного значення слова. Семасіологія як наука про семантичну структуру слова.

Тема 6. Синоніми в сучасній українській мові. Перифрази (парафрази) й евфемізми як види синонімів. Синонімічні ряди. Джерела синонімії. Синоніміка в граматиці.

Тема 7. Поняття омонімії. Основні типи омонімів: лексичні, морфологічні, словотворчі, синтаксичні. Походження омонімів. Міжмовні омоніми. Стилїстична функція омонімів; каламбури і каламбурні рими.

Тема 8. Пароніми в сучасній українській мові. Поняття паронімії. Використання слів-паронімів.

Тема 9. Антоніми в сучасній українській мові. Поняття антонімів. Словникові і текстуальні антоніми. Стилїстичне використання антонімів.

Тема 10. Склад української лексики з погляду її походження. Різні шари української лексики щодо її походження та їх історична зумовленість. Спільнослов'янська і спільносхіднослов'янська лексика, специфічно українські слова, старослов'янська та іншомовна лексика. Потреба боротьби із зайвими іншомовними елементами. Інтернаціоналізми та їхні ознаки.

Тема 11. Стилїстичні шари лексики. Лексика загальноновживана і специфічна: побутова, виробничо-професійна, науково-термінологічна, ділова. Емоційна лексика в сучасній українській літературній мові. Негативне й позитивне забарвлення слів. Слова поетичної та дитячої мови.

Тема 12. Склад української лексики з погляду її вживання. Лексика загальнонародного вживання. Лексика, у своєму вживанні обмежена територією (діалектизми), соціальним середовищем (професіоналізми, арготизми).

Тема 13. Лексика сучасної української мови з погляду її активного і пасивного складу. Неологізми і застарілі слова. Історизми, різні види архаїзмів як шари пасивного складу. Розширення і збагачення словникового складу у зв'язку зі змінами в житті народу. Принцип лексикологічного і семасіологічного аналізу слова.

Тема 14. Поняття «фразеологізм» і «фразеологія». Типи фразеологізмів, їх джерела. Етимологія деяких фразеологізмів. Синоніміка фразеологізмів та слів. Використовування фразеологізмів у різних стилях літературної мови. Функція фразеологізмів у художньому стилі. Шляхи та засоби поповнення сучасної української лексики і фразеології у зв'язку з економічним, політичним і культурним розвитком країни.

Тема 15. Лексикографія та її завдання. Енциклопедичні й філологічні словники. Типи лінгвістичних словників. Відомості про лексикографічну роботу в Україні. Аналіз словників. Тлумачні словники. Термінологічні двомовні словники. Словник української мови; Етимологічний словник української мови; розгляд словників мови окремих письменників (Т. Шевченка, І. Котляревського та ін.). Аналіз фразеологічних словників. Лексикографічна робота в Україні сьогодні.

Розділ 2. Фонетика і фонологія.

Тема 16. Фонетика та її предмет. Система фонем сучасної української літературної мови. Голосні; фонемі сучасної української мови та їх класифікація. Артикуляційна та акустична характеристика українських голосних фонем української літературної мови.

Тема 16. Приголосні фонемі сучасної української літературної мови та їх класифікація. Артикуляційна й акустична характеристика українських приголосних фонем у їх головних виявах. Варіанти приголосних фонем сучасної української літературної мови. Подовжені приголосні в сучасній українській літературній мові.

Тема 17. Науково-лінгвістична транскрипція українських текстів. Завдання науково-лінгвістичної транскрипції та її типи: фонематична (фонологічна), фонетична транскрипції.

Тема 18. Зміни звукового складу слів у мовному потоці. Явища асиміляції, дисиміляції, спрощення в групах приголосних. Поділ асиміляції на типи: за напрямом, за обсягом, за характером змін в артикуляції приголосних. Дисиміляція приголосних та її поділ за напрямом і за характером змін в артикуляції приголосних. Спрощення груп приголосних у сучасній українській літературній мові.

Тема 19. Чергування фонем у сучасній українській літературній мові, відмінність чергування фонем від комбінаторних і позиційних звукозмін у мовному потоці (чергування варіантів).

Тема 20. Сучасний український правопис.

Розділ 3. Морфеміка і словотвір.

Тема 21. Словотвір як учення про структуру слів і закони їх утворення. Місце словотвору в системі науки про мову. Словотвірна будова слова.

Тема 22. Поняття морфеми та її звукові варіанти. Структурні типи основ: непохідна (коренева) і похідна; зв'язана основа. Зміни в структурі слова. Спрощення. Перерозклад. Ускладнення. Основні способи творення слів: афіксальні, лексико-синтаксичний, морфолого-синтаксичний, складно-скорочення (аббревіація). Принципи словотвірного аналізу слова.

Розділ 4. Морфологія.

Тема 23. Морфологія як учення про граматичні форми слова і граматичні категорії. Лексичне і граматичне значення слова. Способи вираження граматичних значень в українській мові. Граматична форма і граматична категорія.

Тема 24. Частини мови в українській мові. Питання про частини мови та їх класифікацію в мовознавчій літературі. Принципи виділення частин мови. Слова самостійні і службові. Питання про безособово-предикативні слова (слова «категорії стану») та модальні слова в сучасних класифікаційних схемах.

Тема 25. Іменник. Визначення іменника як частини мови, його граматичні категорії та синтаксична роль. Семантичні групи іменників та їх граматичні особливості.

Тема 26. Категорія роду. Поділ іменників за родами. Зв'язок граматичної категорії роду з поняттям про істоти і неживі предмети. Відсутність категорії роду у множинних іменників. Граматичний рід аббревіатур, іменників іншомовного походження та окремих власних назв. Іменники так званого спільного роду. Подвійні форми іменників одного роду. Хитання в граматичному роді іменників.

Тема 27. Категорія числа. Значення категорії числа. Іменники, що мають тільки форми однини або тільки множини. Залишки форм двоїни (у значенні множини) в сучасній українській мові та народних говорах. Роль наголосу у вираженні категорії числа.

Тема 28. Категорія відмінка. Значення категорії відмінка. Система відмінків у сучасній українській мові. Основні значення відмінків. Способи вираження значень відмінка, роду і числа в іменниках, що не мають форм словозміни.

Тема 29. Відмінювання іменників. Поділ на відміни та групи. Формування сучасних відмін іменника. Система парадигм в однині і множині. Зауваження до окремих відмінкових форм іменників. Іменники, які в сучасній українській мові перебувають поза чотирма відмінами. Особливості відмінювання українських і неукраїнських власних назв (прізвищ, топонімів). Відмінювані і невідмінювані абрєвіатури.

Тема 30. Прикметник. Формування прикметника як частини мови. Визначення прикметника. Морфологічні особливості й синтаксична роль. Граматична залежність категорії роду, числа і відмінка прикметників.

Тема 31. Групи прикметників за значенням. Прикметники якісні і відносні. Якісні прикметники. Категорія співвідносної міри якості предмета, ступені порівняння якісних прикметників.

Тема 32. Відносні прикметники. Внутрішня класифікація відносних прикметників: власне відносні, присвійні і порядкові.

Тема 33. Перехід прикметників з однієї семантичної групи в іншу. Перехід відносних і присвійно-відносних прикметників у якісні.

Тема 34. Відмінювання прикметників. Залишки нечленних та нестягнених членних форм прикметників у сучасній українській мові, сфера їх уживання. Тверда і м'яка групи відмінювання.

Тема 35. Числівник. Формування числівника як частини мови. Питання про місце числівників у системі частин мови. Визначення числівника.

Тема 36. Поділ числівників за значенням. Означено-кількісні і неозначено-кількісні числівники. Групи означено-кількісних числівників. Поділ числівників за будовою. Числівники прості, складні і складені. Морфологічні особливості числівників. Відмінювання числівників різних груп. Синтаксичні особливості числівників.

Тема 37. Займенник. Формування займенника як частини мови. Місце займенника в системі частин мови. Визначення займенника. Особливості граматичних категорій займенника. Відсутність категорій роду і числа в окремих групах займенників. Нерозчленованість основи та флексії. Суплетивні форми займенників.

Тема 38. Поділ займенників за значенням. Групи займенників, займенники співвідносні з іншими частинами мови. Відмінювання займенників. Короткі історичні пояснення про утворення окремих форм займенників.

Тема 39. Дієслово. Визначення дієслова. Основні граматичні категорії і форми дієслова. Синтаксична роль дієвідмінюваних і недієвідмінюваних дієслівних форм. Інфінітив.

Тема 40. Категорія часу, значення та вживання форм теперішнього, минулого, давноминулого й майбутнього часів в українській мові. Утворення форм теперішнього, минулого й майбутнього часів.

Тема 41. Категорія особи. Значення й граматичні способи вираження категорії особи. Зауваження до окремих особових форм. Безособові дієслова.

Тема 42. Категорія способу. Значення та вживання дійсного, умовного та наказового способів. Утворення форм умовного й наказового способів.

Тема 43. Категорія виду. Способи творення видових форм. Видові пари дієслів. Одновидові дієслова.

Тема 44. Категорія перехідності /неперехідності. Зворотні дієслова в українській мові.

Тема 45. Категорія стану. Значення категорії стану. Форми активного і пасивного станів дієслів української мови та їх утворення.

Тема 46. Типи дієвідмінювання. Дієслова 1 та 2 дієвідмін. Атематичні дієслова. Розрізнення дієвідмін за морфологічними ознаками інфінітива. Структурні класи дієслів. Утворення дієслівних форм від основи теперішнього часу та від основи інфінітива.

Тема 47. Дієприкметник. Різні погляди на дієприкметник. Формування дієприкметника. Дієприкметник як атрибутивна форма дієслова. Морфологічні особливості і синтаксична роль дієприкметника. Активні і пасиви дієприкметники та їх утворення. Безособові форми дієприкметникового походження на -но, -то та їх синтаксична роль.

Тема 48. Дієприслівник як вербальна форма дієслова. Синтаксична роль дієприслівника. Творення дієприслівників.

Тема 49. Прислівник. Визначення прислівника. Лексичне значення, морфологічні особливості і синтаксична роль. Групи прислівників за значенням. Групи прислівників за походженням. Прислівники мотивовані і немотивовані. Ступені порівняння прислівників. Емоційно забарвлені прислівники. Наголос у прислівниках.

Тема 50. Частка. Визначення частки, функція часток у мові. Групи часток за функціями. Формотворчі й словотворчі частки. Місце часток у реченні.

Тема 51. Прийменник. Визначення прийменника. Будова прийменників. Утворення прийменників від інших частин мови. Значення і вживання прийменників. Основні значення, що їх виражають прийменникові конструкції. Синонімічні прийменникові конструкції.

Тема 52. Сполучник. Визначення сполучника. Поділ сполучників за походженням і будовою. Сполучники підрядності і сурядності. Сполучники і сполучні слова.

Тема 53. Вигук. Визначення вигуку. Групи вигуків за значенням, вживанням. Групи вигуків за походженням. Перехід самостійних слів і словосполучень у вигуки. Звуконаслідувальні слова.

Тема 54. Перехідні явища в системі частин мови, чинники, що зумовлюють процес переходу в системі частин мови. Явища субстантивації, ад'ективації, прономіналізації, вербалізації, адвербіалізації.

Розділ 5. Синтаксис.

Тема 55. Предмет синтаксису. Словосполучення і речення як синтаксичні одиниці. Розділи синтаксису.

Тема 56. Словосполучення як синтаксична одиниця. Змістові та структурні ознаки словосполучення. Словосполучення і речення. Питання про відношення фразеологічних, сурядних і предикативних сполучень до словосполучення.

Тема 57. Синтаксичні зв'язки в словосполученні; узгодження, керування, прилягання, кореляція та їх різновиди.

Тема 58. Речення як основна синтаксична одиниця. Комунікативна функція речення. Ознаки речення. Речення і судження.

Тема 59. Типи речень у сучасній українській мові. Типи речень за метою висловлювання (за функцією): розповідні, питальні та спонукальні. Речення стверджувальні та заперечні. Змістові, структурні та інноваційні їх особливості. Окличні речення як засіб вираження експресії.

Тема 60. Типи речень за будовою: а) двоскладні та односкладні; б) непоширені й поширені; в) прості й складні.

Тема 61. Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Підмет простий і складений. Способи їх вираження. Типи присудків: простий, складний, складений. Способи їх вираження. Особливості узгодження присудка з підметом.

Тема 62. Односкладні речення. Огляд розробки питання про односкладні речення. Типи односкладних речень. Означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові речення. Безособові речення. Інфінітивні речення. Номінативні речення. Вокативні речення.

Тема 63. Питання про слова-речення та їх різновиди.

Тема 64. Структура поширеного речення. Другорядні члени речення в двоскладному й односкладному реченні. Короткі відомості з історії вивчення другорядних членів речення. Принципи класифікації другорядних членів речення. Група підмета і присудка.

Тема 65. Другорядні члени речення та способи їх вираження. Означення. Узгоджені й неузгоджені означення. Вираження означень словосполученнями. Прикладка. Види прикладок і способи їх вираження.

Тема 66. Додаток. Прямий і непрямий додаток. Придієсловні й приіменні додатки. Додатки, виражені словосполученнями та інфінітивом.

Тема 67. Обставини. Типи обставин за значенням та способом їх вираження різними частинами мови та словосполученнями.

Тема 68. Порядок слів і актуальне членування речення.

Тема 69. Повні і неповні речення. Типи неповних речень. Функції неповних речень у монологічному і діалогічному мовленні.

Тема 70. Речення з однорідними головними та другорядними членами. Способи вираження однорідності. Речення з однорідними присудками. Узгодження присудка з однорідними підметами. Уживання узагальнювальних слів при однорідних членах речення.

Тема 71. Речення з відокремленими членами. Відокремлені другорядні члени речення. Дієприкметниковий і дієприслівниковий звороти. Питання про відокремлення додатків. Уточнення як постійно відокремлений член речення.

Тема 72. Речення зі вставними словами. Типи вставних слів за значенням. Морфологічне вираження вставних слів. Вставні словосполучення. Питання про вставлені конструкції.

Тема 73. Звертання. Функції звертання в реченні. Форма його вираження та вживання.

Тема 74. Складне речення. Єдність і цілісність змісту та будови складного речення. Різноманітність структурних типів складних речень. Сурядність і підрядність у складному реченні. Перехідні випадки між сурядністю та підрядністю. Безсполучниковий зв'язок частин складного речення. Способи вираження відношень

між частинами складного речення.

Тема 75. Складносурядне речення. Змістовні та структурні особливості цих речень. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Приєднувальне вживання сурядних сполучників.

Тема 76. Складнопірядне речення. Головне і пірядне речення, їх єдність. Граматичні засоби. Складнопірядні прислівні і детермінантні речення. Типи пірядних речень. Складнопірядні речення з однорідною й неоднорідною супірядністю і послідовною пірядністю.

Тема 77. Безсполучникове складне речення. Контаміновані багатокomпонентні складні речення.

Тема 78. Синтаксичні особливості тексту. Взаємозв'язаність окремих речень у зв'язному тексті, створювані ними текстові єдності. Період.

Тема 79. Пряма і непряма мова. Відмінність прямої мови від непрямої. Невласне пряма мова та синтаксичні способи її вираження.

Тема 80. Основи сучасної української пунктуації. Пунктуація і синтаксична будова української мови. Пунктуація та інтонація. Розділові знаки. Огляд уживання розділових знаків у простому і складному реченнях.

2. Навчальна дисципліна № 2 «Історія української літератури»

Розділ 6. Давня українська література.

Тема 1. Перекладна література Київської Русі, її основні жанри. Святе письмо.

Тема 2. Літописання («Повість врем'яних літ»).

Тема 3. «Слово про закон і благодать» митрополита Іларіона. Ораторсько-проповідницька проза. «Повчання» Володимира Мономаха як взірць дидактичного красномовства. Паломницька література («Життя і ходіння Данила, руської землі ігумена»). Житійна проза («Києво-Печерський патерик»).

Тема 4. «Слово о полку Ігоревім» (редакції твору, джерельна база, художня своєрідність, історія відкриття та видання тексту твору, дослідження пам'ятки, тема, ідея, жанрова специфіка, своєрідність композиції й образної системи).

Тема 5. Література XVI – першої половини XVII ст. Полемічно-публіцистична література. Творчість Г. Смотрицького, С. Зизанія, Х. Філалета, М. Смотрицького, З. Копистенського.

Тема 6. Творчість Івана Вишенського («Послання до єпископів») у контексті раннього бароко (кін. XVI – 20-ті роки XVII ст.).

Тема 7. Шкільна драма другої половини XVII ст. та її жанрові різновиди: містерії, мораліте, міраклі, історичні, житійні, вертепні драми.

Тема 8. Українська література XVIII ст.: «козацькі літописи» Г. Граб'янки, С. Величка, «Літопис Самовидця»; драма Ф. Прокоповича «Володимир».

Тема 9. Творчість Г. Сковороди (Біографія та історія дослідження творчості. Збірка «Сад божественних пісень», «Разговор о премудрости», збірка «Басні Харківські». Філософська проза. Діалоги «Наркісс», «Алфавіт, або Буквар світу».

Розділ 7. Українська література I половини XIX століття.

Тема 10. «Енеїда» І. Котляревського та традиції бурлеску в новій українській літературі.

Тема 11. Література «сентиментальної провінції»: сентименталізм та просвітницький реалізм (І. Котляревський «Наталка Полтавка», Г. Квітка-Основ'яненко «Маруся», «Козир-дівка», «Сердешна Оксана», «Щира любов»).

Тема 12. Україноцентрична проза М. Гоголя: преромантичні координати (повість «Тарас Бульба», збірка оповідань «Вечори на хуторі поблизу Диканьки»).

Тема 13. Романтизм в українській літературі I пол. XIX ст., школи, ідейно-тематичні течії українського романтизму, альманахи («Русалка Дністровая», «Ластівка», «Основа»).

Тема 14. Поезія романтизму 30-50 років XIX ст. Розвиток жанру балади («Твардовський» П. Гулака-Артемівського, «Маруся» Л. Боровиковського, «Причинна», «Утоплена», «Тополя» Т. Шевченка, «Добуш» Ю. Федьковича). Лірика А. Метлинського («Степ», «Смерть бандуриста»), В. Забіли («Не щербечи соловейко» «Гуде вітер вельми в полі», «Розлука»), М. Петренка («Недоля»), Є. Гребінки («Човен»).

Тема 15. (Романтичний) історизм у прозі та драматургії (романи «Чайковський» Є. Гребінки, «Чорна рада» П. Куліша, п'єса «Сава Чалий» М. Костомарова).

Тема 16. Творчість Т. Шевченка (основні віхи життя, періоди творчості): «Кобзар» 1840 року; поеми «Гайдамаки», «Наймичка», «Катерина», «Великий льох», «Сон», «Кавказ», «Відьма», послання «І мертвим, і живим, і ненарожденним...», вірші «Розрита могила», «Заповіт»; повість «Художник»).

Тема 17. Проза Марка Вовчка в українському літературному дискурсі I пол. XIX ст. («Народні оповідання», «Павло Чорнокрил»).

Тема 18. Соціально-психологічна проза Анатолія Свидницького (роман «Люборацькі»).

Розділ 8. Українська література II половини XIX століття.

Тема 19. Розвиток українського реалізму в літературі II пол. XIX ст. Творчість І. Нечуя-Левицького (комедія «На кожум'яках», повісті «Кайдашева сім'я», «Микола Джеря»).

Тема 20. Реалістично-психологічна проза Панаса Мирного («Голодна воля», «Лихий попутав», «П'яниця», «Лихі люди»; роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»).

Тема 21. Драматургія Б. Грінченка («Степовий гість»); своєрідність розкриття конфлікту в оповіданнях «Екзамен», «Дзвоник», «Непокірний», «Украла», «Олеся»; громадсько-політична лірика («Пісні та думи» («До праці», «Хлібороб», «Весняні сонети», «Наша доля»)).

Тема 22. Літературно-публіцистична лірика П. Грабовського («Робітникові», «Швачка», «До українців», «Україна приснилась мені», поема «Текінка»).

Тема 23. Розвиток українського театру корифеїв. Традиції та новаторство драматургії М. Кропивницького («Доки сонце зійде, роза очі виїсть»), М. Старицького («Не судилось», «За двома зайцями», «Талан»), І. Карпенка-Карого («Хазяїн», «Мартин Боруля»).

Тема 24. Поезія І. Франка (життєпис, ідейно-тематичний зміст збірки «З вершин і низин» («Гімн», цикл «Веснянки»); образ ліричного героя поезій збірки «Зів'яле листя». Філософські поеми «Іван Вишенський» та «Мойсей»).

Розділ 9. Українська література кінця XIX - початку XX століття.

Тема 25. Загальна характеристика модернізму; діяльність «Молодої музи» (лірика В. Пачовського та П. Карманського); «маніфест модернізму» М. Вороного.

Тема 26. Драматургія та лірика Лесі Українки. («Одержима», «Кассандра», «Лісова пісня», «Бояриня»); збірка «На крилах пісень»; концепція новоромантизму; вірші, пов'язані з С. Мержинським.

Тема 27. Символізм поезії О.Олеся («З журбою радість обнялась» «Чари ночі»).

Тема 28. Специфіка прози М. Коцюбинського (імпресіонізм, пленерність зображення, композиція творів, психологізм, ліризація оповіді («На камені», «На острові», «Intermezzo», «Що записано в книгу життя», «Цвіт яблуні»; мотиви й образи повісті «Тіні забутих предків»).

Тема 29. Стилєві особливості прози В. Стефаника (своєрідність композиції, проблематика, експресіоністичні прийоми в новелах «Новина», «Стратився», «Кленові листки», «Камінний хрест» «Сама-саміська», «Діточа пригода», «Марія», «Сини»).

Тема 30. Своєрідність прози О. Кобилянської («У неділю рано зілля копала», «Меланхолійний вальс», «Царівна», «Земля», «Природа», «Юда», «Битва»).

Тема 31. Особливості малої прози О.Маковея, Марка Черемшини та Л.Мартовича (поєднання експресіонізму й імпресіонізму в збірці «Кроваве поле», сатирична мала проза О.Маковея; цикл «Село за війни», символіка назви збірки «Карби» Марка Черемшини; «Стрибожий дарунок», «Винайдений рукопис про Руський край» Л.Мартовича).

Тема 32. Засоби психологізму в прозі Т.Бордуляка, М.Яцківа, С.Васильченка («Дай, Боже, здоровля корові», «Бузьки» Т.Бордуляка, «Гермес Праксителя», «Душі кланяються», М.Яцківа; «Божественна Галя», «Басурмен» С.Васильченка).

Розділ 10. Українська література XX століття.

Тема 33. Творчість В.Винниченка (оповідання «Федько-халамидник», «Кумедія з Костем»; роман «Записки Кирпатого Мефістофеля»: новаторство проблематики, новий тип героя, концепція «чесності з собою» та її еволюція до концепції конкордизму; драматургія: «Чорна Пантера і Білий Медвідь»: модерністичні засади, образ нової жінки).

Тема 34. Творчість П.Тичини (збірка «Сонячні кларнети», поеми «Скорбна мати», «Золотий гомін», поезія «Я утверждаюсь»).

Тема 35. Естетичні засади творчості неокласиків (поезії М.Зерова «Kosmos», «Діва», «То був щасливий десятилітній сон», концепція Києва в поезіях «Київ. Традиція», «Київ з лівого берега»; мотиви, образи, особливості стилю, концепція поета у віршах М.Драй-Хмари «Лебеді»).

Тема 36. Літературна боротьба 20-х років XX ст.: літературні організації, їх програми й художня діяльність; літературна дискусія 1925-1926 рр., роль М.Хвильового в її розгорненні; мотив матеревбивства в новелах М.Хвильового «Я (романтика)», «Мати».

Тема 37. Творчість митців угруповання «Ланка-Марс»: В.Підмогильного (роман «Місто», оповідання «Гайдамака»); Г.Косинки: імпресіоністичні елементи, мотив

дисгармонії світу («За земельку»), Є. Плужника (поезії «Сідало сонце», «Впало-ставай до стінки», поема «Галілей»).

Тема 38. Драматургія 1920-1930-х років («Народний Малахій», «Мина Мазайло» М. Куліша; «Свіччине весілля» І. Кочерги).

Тема 39. Творчість М. Рильського: неоромантичні й неокласицистичні риси (пейзажна лірика 20-х років: «На білу гречку впали роси...», «Яблука доспіли...»).

Тема 40. Модерністські й авангардистські течії 1920-30-х років в українській поезії. Творчість Михайля Семенка в контексті футуризму (маніфести, поезомалярство, образ міста). Поезія Б-І. Антонича (міфопоетизм збірки «Зелена Євангелія»). «Тихий модернізм» В. Свідзінського (цикл «Зрада»: біографічне підґрунтя, міфологічні мотиви й образи, вірші «Пам'яті З. С-ської»).

Тема 41. Інтелектуальний роман В. Домонтовича («Дівчина з ведмедиком»: специфіка жіночих образів, інтертекстуальні виміри, образ головного героя-інтелігента).

Тема 42. Юрій Яновський: риси активного романтизму; одеський кінороман «Майстер корабля»).

Тема 43. Поезія М. Бажана – від футуризму, сатирико-філософських поем до творів про вождів (сатиричні й філософські поеми 20-х – поч. 30-х рр. «Будівлі», «Гофманова ніч»; мотив надії, система опозицій у «Чотирьох оповіданнях про надію»; цикл поезій «Нічні концерти»: образ митця, інтермедіальність).

Тема 44. Творчість В. Сосюри («Два Володьки», «Дніпрельстан», «Нальотчиця»; образ України («Любіть Україну», «Юніє»); інтимна лірика («Так ніхто не кохав», «Марія («Зеленіють жита і любов одцвіта...»)), «Коли потяг удаль загуркоче»).

Тема 45. Кіноповісті «Україна в огні» О. Довженка: специфіка висвітлення теми Другої світової війни, історія створення, художні особливості.

Тема 46. Поезія 1950-60 років: творчість А. Малишка («Не будуй, мій віку, тюрем за ґратами», «Реквієм», «Я з тих країв, де в сині оболоні...»); поезія Д. Павличка («У дитячому серці жила Україна», «Там, де Лючка круто в'ється...», «Ти зрікся мови рідної...», «Коли умер кривавий Торквемада»).

Тема 47. Специфіка прози кінця 1940 – 1960 років; роман «Собор» і полеміка навколо нього («Лист творчої молоді м. Дніпропетровська»); специфіка відображення війни в повісті П. Загребельного «Дума про невмирущого» (автобіографічна основа, своєрідність проблематики).

Тема 48. Концепція світу в поезії шістдесятників (поезії «Світ який – мереживо казкове», «Ти знаєш, що ти – людина...», «Скільки б не судилося страждати», «Лебеді материнства» В. Симоненка; «Червоною задуманою лінією», «Останній міст проплив у далині» («Український прелюд»), «Київ», «Ні! Цей народ із крові і землі» М. Вінграновського; поезія Ліни Костенко «Осінній день...», «Очима ти сказав мені: люблю...», «Умирають майстри», «Пастораль ХХ ст.»; образ Марусі Чурай в однойменному віршованому романі; інтерпретація теми поразки в романі у віршах «Берестечко» Л. Костенко; поема-феєрія «Ніж у сонці», «Балада про соняшник», «Крила», поема «Смерть Шевченка» І. Драча.

Тема 49. Проза шістдесятників. Психологізм прози Гр. Тютюнника («Дивак», «Оддавали Катрю», «Смерть кавалера», «Три зозулі з поклоном»).

Тема 50. Дисидентська поезія й драматургія (цикли «Ґратовані сонети» І. Світличного, поезії «Гойдається вечора зламана віть», «Сто дзеркал спрямовано на мене», «Сто років як сконала Січ», «Як добре те, що смерті не боюсь я...», «У порожній кімнаті» В. Стуса; цикл поезій «За ґратами» М. Руденка).

Тема 51. Тема чорнобильської катастрофи в українській літературі (поєми «Чорнобильська мадонна» І. Драча, «Вибух» С. Йовенко, «Сім» Б. Олійника; повість «Жінка у зоні» С. Йовенко).

Тема 52. «Вісімдесятники» й «літературні самітники». Оновлення української літератури в 1990-ті – на початку 2000-х років. Екзистенціалістські й барокові виміри оповідання «Жінка-змія» Вал. Шевчука; феміноцентричність повість «Казка про калинову сопілку» О. Забужко.

3. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

До навчальної дисципліни № 1 «Сучасна українська літературна мова»

Основна

1. Бабич Н. О. Практична стилістика і культура української мови. Львів: Світ, 2003.
2. Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Граматика української мови: Морфологія. Київ: Либідь, 1993.
3. Бондар О. І., Карпенко Ю. О., Микитин-Дружинець М. Л. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія. Київ: ВЦ «Академія», 2006.
4. Вакарюк Л, Панцьо С. Українська мова. Морфеміка і словотвір. Тернопіль, 1999.
5. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови. Київ: Пульсари, 2004.
6. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. Київ: ВЦ «Академія», 2010.
7. Плющ М. Я. Граматика української мови. Частина 1. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ, 2005.
8. Сучасна українська мова / за ред. О. Д. Пономарева. Київ: Либідь, 2005.
9. Ужченко В. Д, Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови. Київ: Знання, 2007.
10. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. Київ: Academia, 2004.

Додаткова

1. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови. Морфологія. Донецьк, 1996.
2. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови. Синтаксис. Донецьк, 2001.
3. Козачук Г. О., Шкурятяна Н. Г. Практичний курс української мови: Київ: Вища школа, 1994.
4. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2000.
5. Плющ М. Я. Системна організація граматичної будови української мови. Таблиці. Схеми: Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015.

6. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови. Київ: Либїдь, 1993.
7. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови. Проблемні питання. Київ: Вища школа, 1994.
8. Словотвір сучасної української літературної мови / Відп. ред. М.А.Жовтобрюх. Київ: Наукова думка, 1979.
9. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика / За заг. ред. І. К.Білодіда. Київ: Наукова думка, 1969.
10. Сучасна українська літературна мова: Лексика і фразеологія / За заг. ред. І. К.Білодіда. Київ: Наукова думка, 1973.
11. Сучасна українська літературна мова: Морфологія / За заг. ред. І.К.Білодіда. Київ: Наукова думка, 1969.
12. Сучасна українська літературна мова: Стилїстика / За заг. ред. І.К.Білодіда. Київ: Наукова думка, 1973.
13. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. І.К.Білодіда. Київ: Наукова думка, 1972.
14. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. Київ: Вища школа, 1997.
15. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія. Київ: Вища школа, 1981.
16. Українська мова: Енциклопедія. Київ: Укр. енцикл., 2004.
17. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019.

До навчальної дисциплїни № 2 «Історія української літератури»

Основна

1. Астаф'єв О. Лірика української еміграції: еволюція стилєвих систем. Київ: Смолоскип, 1998. 314 с.
2. Білоус П. В. Українська література XI – XVIII ст. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 360 с.
3. Бовсунівська Т. Феномен українського романтизму. Київ, 1997.
4. Бовсунівська Т. Українська бурлескно-травестійна література першої половини XIX ст. (в аспекті функціонування комічного). Київ: Вид.-полїгр. центр «Київ. ун-т», 2006. 178 с.
5. Борзенко О. Сентиментальна провінція. (Нова українська література на етапі становлення). Харків, 2006.
6. Возняк М. Історія української літератури. Львів: Світ, 2012. 872 с.
7. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні другої половини XIX – поч. XX ст. Львів, 2000. 207 с.
8. Гончар О. Просвітительський реалїзм в українській літературі. Жанри та стилі. Київ, 1989.
9. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М.М.Сулима. Київ: Рад. шк., 1991. 576 с.
10. Історія української літератури: [у 12 т.] / Ред. кол. В. Дончик (голова) та ін.; Передм. М. Жулинського. Київ: Наукова думка, 2014. Т. 1. : Давня література (X – перша половина XVI ст.). 840 с.
11. Історія української літератури: перші десятиріччя XIX столїття / За ред.

П.П.Хропка. Київ, 1992.

12. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини ХІХ ст. / За ред. О.А.Галича. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 392с.

13. Історія української літератури 70 – 90-х років ХІХ ст.: У 2 кн. / За ред. О. Д. Гнідан. Київ: Логос, 2003. Кн. 1. 575 с. Кн. 2. 439 с.

14. Історія української літератури: [у 12 т.] / Ред. кол. М. Сулима (голова) та ін.; наук. ред. Л. Мороз. Київ: Наукова думка, 2020. Т. 7. Кн. 1: Література 80 – 90-х років ХІХ століття. 531 с. Кн. 2: Література 80 – 90-х років ХІХ століття. 504 с.

15. Історія української літератури ХХ століття: у 2 кн. / За ред. В. Г. Дончика. Київ: Либідь, 1998. Кн. 1: Перша половина ХХ століття. 461 с. Кн. 2: Друга половина ХХ століття. 453 с.

16. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. Т.1,2. У пошуках іманентного сенсу : У 10 т. Київ: ВЦ «Академія», 2013. 512с.; 624 с.

17. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст.: У 10 т. Київ: ВЦ «Академія», 2013. – Т. 3-5: У сподіваннях і трагічних зламах. 472с.; 576 с.; 544 с.

18. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ століття: У 4-х книгах. / Упор. В. Ярошенко. Київ: Рось, 1993 - 1994. 687с.

19. Чижевський Д. Історія української літератури. Від початків до доби реалізму. Тернопіль, 1994.

Додаткова:

1. Агеєва В. Українська імпресіоністична проза. Київ, 1994.

2. Агеєва В. П. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму. Київ: Факт, 2003.

3. Аккерман Г. Пройти крізь Чорнобиль. Київ: Либідь, 2018. 168 с.

4. Андрусак І. Про птахів «затиснутих дощами», або що існує у «проміжку між травами». Поети «витісненого покоління». Харків: видавництво «Ранок», 2009. С. 3–39.

5. Барабаш Ю. Вибрані студії. Сковорода. Гоголь. Шевченко. К., 2006.

6. Васьків М. С. Український роман 20-х – початку 30-х років: генерика й архітектоніка. Кам'янець-Подільський: Буйницький О. В., 2007. 205 с.

7. Володимир Сосюра / Передмова, упорядкув. та прим. С. А. Гальченка. Харків: Фоліо, 2018. 411с.

8. Грабович Г. До історії української літератури: дослідження, есе, полеміка. Київ: Основи, 1997. 604 с.

9. Гнатюк М. Іван Франко і проблеми теорії літератури. Київ: Академія, 2011. 238 с.

10. Гузар З. Стежками життя і творчості Івана Франка. Дрогобич: Коло, 2004. 140 с.

11. Гундорова Т. *Femina melancholica*. Стать і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ: Критика, 2002. 272 с.

12. Гундорова Т. Проявлення слова: дискурсія раннього українського модернізму. Київ: Критика, 2009.

13. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ: Вид. дім «Києво-

Могилянська академія», 2008. 718 с.

14. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. Київ, 1992.
15. Заверталюк Н. «Неподільної краплі питома вага»: Літературознавчі студії. Дніпропетровськ: Пороги, 2011. 235 с.
16. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Зеров М. Твори: У 2-х т. Київ, 1990.
17. Жулинський М. Із забуття – у безсмертя: Сторінки призабутої спадщини. Київ, 1990.
18. Ільєнко І. У жорнах репресій. Київ, 1995.
19. Ільницький М. Українська сецесія: етос болю (новела М. Яцкова «Діточа груди у скрипці»). *Слово і Час*, 2009, 7, 19-23.
20. Кавун Л. «М'ятежні» романтики вітаїзму: проза ВАПЛІТЕ. Черкаси: Брама, 2006. 328 с.
21. Київські неокласики / Упоряд. В. Агеєва. Київ: Факт, 2003. 352 с.
22. Лаврінєнко Ю. Розстріляне відродження. Антологія 1917 – 1933. Київ: Просвіта, 2001.
23. Левченко Г. Міф проти історії: Семіосфера лірики Лесі Українки. Київ: Академвидав, 2013. 332 с.
24. Максим Рильський / авт.-упоряд.: В. Є. Панченко, В. Л. Колесник; передмова В. Є. Панченка. Харків: Фоліо, 2019. 379 с.
25. Малютіна Н. П. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ ст. Київ: Академвидав, 2010. 256 с.
26. Мовчан Р. Українська проза ХХ століття в іменах. Київ, 1997.
27. Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: портрет в історичному інтер'єрі. Київ, 2008.
28. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до модерної реальності. Київ: ВЦ «Просвіта», 2012. 1088 с.
29. Нахлік Є. Перелицьований світ Івана Котляревського: текст - інтертекст - контекст. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 541 с.
30. 28. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років ХІХ ст. Київ: Наукова думка, 1988. 318 с.
31. Павличко С. Теорія літератури. Київ: Основи, 2002.
32. Павлишин М. Канон та іконостас. Київ, 1997.
33. Сверстюк Є. На святі надій. Київ, 1999.
34. Соловей Е. Українська філософська лірика. Київ: Універс, 1998. 368 с.
35. Сорочинський ярмарок на Невському проспекті: Українська рецепція Гоголя / Упоряд. В. Агеєва. Київ: Факт, 2003. 352 с.
36. Сулима В. Біблія і українська література. Київ: Освіта, 1998. 399 с.
37. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління (історико-літературний та поетикальний аспекти). Київ: Смолоскип, 2019. 592 с.
38. Ткачук М. П. Українська література ХХ століття. Тернопіль: Медобори, 2014. 608 с.
39. Шевчук В. Муза Роксоланська. Українська література ХІІІ – ХVІІІ ст. Кіровоград, 1994.
40. Шевельов Ю. Вибрані праці. Літературознавство. Кн.2. Київ, 2008, 1015с.

4. СТАНДАРТНА СТРУКТУРА ВАРІАНТА ФІ

Кожний варіант фахового іспиту містить 50 тестових завдань, зміст яких стає відомим вступнику лише під час отримання варіанту іспиту. Усі питання складені у формі обрання однієї правильної відповіді із чотирьох запропонованих, проти якої вступник має зробити відповідну позначку.

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанта ФІ може набувати одного з двох значень:

- максимального значення 2 бали в разі правильної відповіді,
- мінімального значення 0 балів у разі неправильної відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті	Кількість балів за одне завдання	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за весь іспит
1	Питання на обрання правильної відповіді	50	2	50x2=100

- за темами навчальних дисциплін

База містить 2 дисципліни (по 5 розділів з кожної дисципліни). У кожному розділі 2 різних блоки (обирається по три завдання з першого блоку і два завдання з другого блоку для кожного варіанта), усього одиниць у варіанті 50.

Для забезпечення оголошеної структури екзаменаційного білета і належної варіативності при його формуванні склад та об'єм бази тестових завдань повинен бути таким

Розділи	Кількість блоків	Кількість завдань в одному блоці	Всього завдань з дисципліни
Розділ № 1	2	25	50
Розділ № 2	2	25	50
Розділ № 3	2	25	50
Розділ № 4	2	25	50
Розділ № 5	2	25	50
Розділ № 6	2	25	50
Розділ № 7	2	25	50
Розділ № 8	2	25	50
Розділ № 9	2	25	50
Розділ № 10	2	25	50
Загальна кількість завдань			500

Структура варіанту з фахового іспиту:

Розділи	Кількість тестових завдань у варіанті	Кількість балів за одне тестове завдання	Максимальна кількість балів
Розділ № 1	5	2	10
Розділ № 2	5	2	10
Розділ № 3	5	2	10
Розділ № 4	5	2	10
Розділ № 5	5	2	10
Розділ № 6	5	2	10
Розділ № 7	5	2	10
Розділ № 8	5	2	10
Розділ № 9	5	2	10
Розділ № 10	5	2	10
Разом питань на обрання правильної відповіді	50	2	50 x 2 = 100